

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi työttömyysturvalain 12 luvun 3 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan työttömyysturvala-
kia muutettavaksi siten, että työttömyystur-
valautakunnan toimikausi pidennetään kol-

mesta vuodesta viideksi vuodeksi.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1
päivänä tammikuuta 2006.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Työttömyysturvalautakunta toimii ensimmäisen asteen muutoksenhakuelimenä työttömyysturvaa koskevissa asioissa. Työttömyysturvalautakunnasta säädetään työttömyysturvalain (1290/2002) 12 luvun 3 §:ssä. Työttömyysturvalautakunnassa on puheenjohtaja, joka voi olla päätoiminen, sekä tarpeellinen määrä varapuheenjohtajia, lakimiesjäseniä, lääkärijäseniä sekä työmarkkinajärjestöjen edustajia. Muille jäsenille kuin puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajalle määrätään henkilökohtaiset varajäsenet. Pykälän 3 momentin mukaan valtioneuvosto määrää puheenjohtajan, varapuheenjohtajat, muut jäsenet ja heidän varajäsenensä kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Jäsenet toimivat tuomarin vastuulla ja jäsenten erottamattomuuteen sovelletaan, mitä tuomareiden erottamattomuudesta on säädetty.

Työttömyysturvalautakuntaan verrattavia muutoksenhakuelimiä ovat tapaturmavakuutusjärjestelmässä tapaturmalautakunta, yksityisten alojen työeläkejärjestelmässä eläkelautakunta sekä kansaneläke- ja sairausva-

kuutusasioissa tarkastuslautakunta.

Valtioneuvosto asetti 2 päivänä helmikuuta 2000 komitean, jonka tehtävänä oli laatia ehdotus toimeentuloturva-asioiden muutoksenhakujärjestelmän uudistamisesta. Komitea sai työnsä päätökseen 31 päivänä lokakuuta 2001 (Toimeentuloturvan muutoksenhaku. Toimeentuloturvan muutoksenhakukomitean mietintö KM 2001:9). Komitea tarkasteli toimeentuloturvan muutoksenhakujärjestelmää kokonaisuutena, johon kuuluivat muutoksenhaun eri vaiheet. Komitea selvitti muutoksenhakumenettelyä eri lautakunnissa ja mahdollisuuksia lautakuntajärjestelmän selkeyttämiseen ja yhdenmukaistamiseen. Muutoksenhakulautakuntien osalta komitea laati ehdotuksensa kehittämislinjoiksi. Tavoitteena on, että ensimmäisenä muutoksenhakuasteena toimivien muutoksenhakulautakuntien itsenäisyys vahvistuisi ja muutoksenhakujärjestelmä selkiytyisi. Lautakuntien toimikauden pituuden osalta komitean mietinnössä on todettu, että erityisen lyhyt määräaikainen tuomarin toimikausi voi olla riippumattomuuden kannalta ongelmallinen. Komitean ehdotusten perusteella eläkelautakunnan ja tapaturmalautakunnan toimikaudet on piden-

netty lainmuutoksilla (1319/2002 ja 1327/2002) viideksi vuodeksi. Mainittu viiden vuoden toimikausi on perusteltua toteuttaa myös työttömyysturvalautakunnan osalta. Työttömyysturvalautakunta on asetettava uudelle toimikaudelle vuoden 2006 alusta lukien. Sen vuoksi on tarkoituksenmukaista, että työttömyysturvalautakunnan toimikauden pituutta koskevaa säännöstä muutetaan niin, että se tulee voimaan vuoden 2006 alusta lukien.

Edellä esitetyn perusteella työttömyysturvalain 12 luvun 3 §:n 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että valtioneuvosto määrää työttömyysturvalautakunnan puheenjohtajan, varapuheenjohtajat, muut jäsenet ja heidän varajäsenensä viideksi vuodeksi kerrallaan. Muutoin heidän oikeuteensa pysyä tehtävässään sovellettaisiin edelleen, mitä tuomarinviran haltijoista on säädetty.

2. Asian valmistelu

Toimeentuloturvan muutoksenhakukomitean ehdotusten yksityiskohtaista valmistelua on jatkettu sosiaali- ja terveysministeriössä. Tarkoituksena on, että Toimeentuloturvan

muutoksenhakukomitean työtä jatketaan vuonna 2006 erikseen annettavalla hallituksen esityksellä, jolla käynnistetään muut komitean ehdottamat työttömyysturvalautakuntaa koskevat muutokset.

Esitys on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä, jossa toimeentuloturvan muutoksenhaun jatkovalmistelun yhteydessä on kuultu sisäasiainministeriötä, valtiovarainministeriötä, oikeusministeriötä, vakuutusosikeutta, eläkelautakuntaa, kuntien eläkelautakuntaa, tapaturmalautakuntaa, työttömyysturvalautakuntaa, tarkastuslautakuntaa, sosiaalivakuutuslautakuntia, Kansaneläkelaitosta, valtion työmarkkinlaitosta, Eläketurvakeskusta, Tapaturmavakuutuslaitosten liittoa, Vakuutusvalvontavirastoa, Maatalousyrittäjien eläkelaitosta sekä keskeisiä työmarkkinajärjestöjä.

3. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2006.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

*Lakiehdotus***Laki****työttömyysturvalain 12 luvun 3 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 2002 annetun työttömyysturvalain (1290/2002) 12 luvun 3 §:n 3 momentti seuraavasti:

12 luku

Muutoksenhaku

3 §

Työttömyysturvalautakunta

Valtioneuvosto määrää puheenjohtajan, varapuheenjohtajat, muut jäsenet ja heidän varajäsenensä viideksi vuodeksi kerrallaan. Heidän oikeudestaan pysyä tehtävässään on muutoin voimassa, mitä tuomarinviran haltijoista on säädetty. Työmarkkinajäsenistä puolet on määrättävä työnantajayhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ja puolet työntekijäin ja toimihenkilöiden ammattiyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta. Puheenjohtajan, varapuheenjohtajien ja lakimiesjäsenten sekä näiden varajäsenten tulee olla tuomarinvirkaan oikeut-

tavan tutkinnon suorittaneita ja työttömyysturva-asioihin hyvin perehtyneitä. Lääkärijäsenten ja näiden varajäsenten tulee olla vaakuutuslääketieteeseen perehtyneitä laillistettuja lääkäreitä. Lautakunta voi toimia jaostoihin jakaantuneena. Jaosto on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja ja yksi työnantajayhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ja yksi työntekijäin ja toimihenkilöiden ammattiyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta määrätty jäsen on läsnä. Käsiteltäessä asiaa, jonka ratkaiseminen olennaisesti riippuu lääketieteellisestä kysymyksestä, tulee yhden saapuvilla olevan jäsenen olla lääkäri.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 14 päivänä lokakuuta 2005

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**

Sosiaali- ja terveysministeri *Tuula Haatainen*

*Liite
Rinnakkaisteksti*

Laki

työttömyysturvalain 12 luvun 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 2002 annetun työttömyysturvalain (1290/2002) 12 luvun 3 §:n 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

12 luku

Muutoksenhaku

3 §

Työttömyysturvalautakunta

Ehdotus

12 luku

Muutoksenhaku

3 §

Työttömyysturvalautakunta

Valtioneuvosto määrää puheenjohtajan, varapuheenjohtajat, muut jäsenet ja heidän varajäsenensä kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Heidän oikeudestaan pysyä tehtävässään on muutoin voimassa, mitä tuomarinviran haltijoista on säädetty. Työmarkkinajäsenistä puolet on määrättävä työnantajyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ja puolet työntekijäin ja toimihenkilöiden ammattiyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta. Puheenjohtajan, varapuheenjohtajien ja lakimiesjäsenten sekä näiden varajäsenten tulee olla tuomarinvirkaan oikeuttavan tutkinnon suorittaneita ja työttömyysturva-asioihin hyvin perehtyneitä. Lääkärijäsenten ja näiden varajäsenten tulee olla vakuutuslääketieteeseen perehtyneitä laillistettuja lääkäreitä. Lautakunta voi toimia jaostoihin jakaantuneena. Jaosto on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja ja yksi työnantajyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ja yksi työntekijäin ja toimihenkilöiden ammatti-

Valtioneuvosto määrää puheenjohtajan, varapuheenjohtajat, muut jäsenet ja heidän varajäsenensä viideksi vuodeksi kerrallaan. Heidän oikeudestaan pysyä tehtävässään on muutoin voimassa, mitä tuomarinviran haltijoista on säädetty. Työmarkkinajäsenistä puolet on määrättävä työnantajyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ja puolet työntekijäin ja toimihenkilöiden ammattiyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta. Puheenjohtajan, varapuheenjohtajien ja lakimiesjäsenten sekä näiden varajäsenten tulee olla tuomarinvirkaan oikeuttavan tutkinnon suorittaneita ja työttömyysturva-asioihin hyvin perehtyneitä. Lääkärijäsenten ja näiden varajäsenten tulee olla vakuutuslääketieteeseen perehtyneitä laillistettuja lääkäreitä. Lautakunta voi toimia jaostoihin jakaantuneena. Jaosto on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja ja yksi työnantajyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ja yksi työntekijäin ja toimihenkilöiden ammattiyhdistysten edustavim-

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

yhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta määrätty jäsen on läsnä. Käsiteltäessä asiaa, jonka ratkaiseminen olennaisesti riippuu lääketieteellisestä kysymyksestä, tulee yhden saapuvilla olevan jäsenen olla lääkäri.

-----

pien keskusjärjestöjen ehdotuksesta määrätty jäsen on läsnä. Käsiteltäessä asiaa, jonka ratkaiseminen olennaisesti riippuu lääketieteellisestä kysymyksestä, tulee yhden saapuvilla olevan jäsenen olla lääkäri.

-----

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .*

*Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä
lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimen-
piteisiin.*
